

Wat is goed doen? Wat de ene mens goed vindt, kan de ander wel slecht vinden. En wat aanvankelijk goed leek, kan later wel eens slecht uitpakken. Maar tevens ook andersom. Naar menselijke maatstaven valt het niet mee om hier een goed antwoord op te krijgen. Ook Paulus verzuchtte: “Als ik het goede wil doen, het kwade dicht bij mij ligt (doe ik het kwade)”. Van God wordt gezegd dat alles uit God is en dat Hij c.q. Zijn Liefde ‘algoed’ is. Echter, daar kan menig menselijk -ik- zich niet echt gemakkelijk in vinden! Hoe zou je Gods Liefde, dit ‘algoede’ kunnen zien? Gods Liefde is namelijk zo groot dat Hij niet laat varen de werken Zijner handen. Dus door Zijn Liefde zijn wij – gelukkig! – ‘gedoemd’ om ooit tot vervolmaking te komen. Liefde is namelijk geen liefelijkheid, want dat is de ander geven wat hij wil. Liefde is de ander geven wat hij nodig heeft! Dit is een totaal ander uitgangspunt, en ergo, dit is het uitgangspunt van God. God weet wat de mens nodig heeft. Wij zijn door God geschapen naar zijn evenbeeld (naar onze goddelijke microkosmos, onze ‘behuizing’ van al onze lichamen), en daarom kent God ons en weet Hij precies wat goed voor ons is. Goed voor de mens is een zekere vrijheid (in gebondenheid) om ervaringen op te kunnen doen (*Zie meer op mijn site: de lezing over de schepping*). Dit ‘algoed’ doen van God schenkt de mens dus ook menige loutering, waarbij God wel iedere mens Kracht naar Kruis heeft gegeven zodat de loutering – enigszins – te dragen is. Dit is dus geen liefelijkheid, maar echt liefde. Voldoende weerstand, ofwel voldoende loutering, is voor onze ziel nodig om te kunnen groeien en ooit, als in een alchemische bruiloft, met de geest te kunnen samengaan. Zo worden wij voorbereid (gedoemd) om ooit medeschepper naast God te worden om aan Zijn plan verder te kunnen werken. Dit ‘goed’ doen van God wordt door het menselijke ik (dus niet door onze ziel!) afwisselend als goed of slecht gezien ofwel zo ervaren.

Om nu voor een situatie in te schatten hoe onze liefde aangewend moet worden, moeten wij niet meer denken in goed of slecht/kwaad. Wij dienen vooral inzicht te krijgen in wat de situatie, naar je eigen waarheid weliswaar, vereist. Dus niet goed, en ook niet kwaad willen doen. Inzicht krijgen is interesse tonen in de ander, indenken in wat nodig is, en niet wat de ander wil. Natuurlijk kan het wel eens hetzelfde resultaat zijn, dat iemand die uit diep inzicht (naar eigen waarheid) iets geeft dat nodig is, precies hetzelfde is dat een ander uit goedheid geeft omdat de persoon in kwestie het zo exact graag wilde. Maar het grote verschil is dit: als iemand uit goedheid iets geeft, dan ‘dwingt’ dit een ander om iets uit slechtheid te doen*. Terwijl de mens die alleen uit waarheid iets doet, hierdoor geen slechtheidsactie oproept. *Waarom? Omdat op onze aarde een altijd gelijke tegenstelling heerst: mannelijk/vrouwelijk; onder/boven; links/rechts; warm/koud; plus/min enz. En ook goed en kwaad in evenwicht!* Als je dit weet dan wil je geen goed (of kwaad) meer doen! Dan wil je alleen nog maar uit waarheid handelen. Wel beseffende dat de waarheid van vandaag door een hogere waarheid van morgen ingeruild moet kunnen worden. Wij dienen al onze 84 waarheidsfacetten van het juweel der Waarheid dagelijks te slijpen. En dit is mogelijk door confrontaties, oefeningen en lessen door het leven gegeven; ja, inderdaad wordt dit door louteringen geleerd! =Dus Liefde! De liefde is een tweesnijdend zwaard. Je kan pas werkelijke liefde schenken, ofwel, de ander geven wat hij/zij nodig heeft, als je het zwaard ook in je eigen ziel ‘gestoken’ hebt: dit is in het trachten staan om je eigen ‘onreinheid’ (het tegen de wil van God ingaande) in te zien en graag je gehele stelsel zou willen helen (heiligen). Is incarnaties lang oefenen! (*Zie meer op mijn site mijn lezing over het verschil tussen astrologie en astrofisie, waarin tevens staat wat iedere cultuurtijd verlangt hoe de liefde geschonken moet worden*). Mani leerde ons dat het kwade niets anders is dan het goede, maar op de verkeerde plaats en/of tijd. En andersom. Krijg je bijvoorbeeld je verjaardagscadeau van je geliefde een week te laat, dan is dit toch niet fijn. Plaats klopt, maar tijd niet, zodat het goede toch een kwade reuk krijgt. (*Dit is vaak de reden dat schenkingen na een ramp, juist om goed te willen doen, niet zo goed uitpakken). Ook Christus leerde de mens niet te leven naar goed en kwaad, maar leerde ons de wet van oorzaak en gevolg. Hij zei: “Wie wind zaait, zal storm oogsten”. Dit is de eerlijke wet van

karma. De Waarheid is Liefde en is Christus, die ons ondersteunt als wij in zijn navolging willen en proberen te leven. Door de Waarheid en dit zwaard van de liefde kunnen wij werkelijk karmavrij handelen, de liefde juist schenken. En tevens ongeacht het resultaat! Want dit is afhankelijk en wordt beïnvloed door het karma van de ander of zelfs dat van de wereld. Dus alleen maar handelen omdat de waarheid aangaf het zo te doen, en niet om goed of slecht te willen doen. Dit is ook het bedoelde handelen volgens de uitspraak van Christus: "Hebt God lief boven alles en uw naaste gelijk uzelf". "**Werk uzelfs zaligheid in vrezen en beven!**" (Gods kracht en macht, c.q. de Waarheid = Christus te ervaren vereist nu eenmaal een gelouterde, verlichte ziel). O.a. nederigheid, geduld, volharding, incarnaties lang bewust oefenen, is nodig om een levenskunstenaar te worden die nu *zelf* de waarheid geworden is.
Paul Wink

Zie tevens hieronder stukjes van M. Aïvanhov, R. Steiner, J. van Rijckenborgh e.a.
(Alsmede op de site het artikel: 'Diverse korte stukjes' enz. waar nog meer artikelen staan)

"Hoeveel gelovigen vragen zich af waarom de Hemel niet tussenbeide komt om orde op zaken te stellen in de wereld! Wel, de vraag stellen wijst al op een gebrek aan psychologisch inzicht. Want zonder de toestemming en de goede wil van de mensen zelf zouden de tussenkomsten van de Hemel tot niets dienen. De mensen zouden het niet begrijpen, ze zouden het niet waarderen en vlug de nieuwe orde die de Hemel heeft gevestigd, afbreken. Het verlangen naar verandering moet van de mensen zelf komen. Indien ze door het leed dat ze hebben meegemaakt, door de lessen die ze hebben gekregen, werkelijk de situatie willen rechtzetten en de ellende uit de wereld willen helpen, zal de Hemel andere krachten, andere stromen, andere energieën in beweging brengen en zullen er echte veranderingen plaatsvinden. Maar de impuls moet van de mensen zelf komen, zij moeten samen beslissen aan het werk te gaan, om de tussenkomst van de kosmische krachten te verkrijgen. Indien ze niet de nodige voorwaarden scheppen, zal er niets gebeuren. De sublieme Intelligenties zullen zich nooit mengen in de zaken van mensen als ze daar zelf niet om vragen." **Mikhaël Aïvanhov**

Rudolf Steiner over een der zaligsprekingen uit de Bergrede – Mattheus 5, vers 4:
'Zalig zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.' (*Duits: Selig sind, die da Leid auf sich nehmen, denn sie werden durch sich selbst den Trost finden.*) Het lijden plaatst ons in de wereld voor een van de grootste raadsels. Reeds de oude Grieken, dit vrije, blijmoedige volk, dat zo zeer aan het bestaan hing, voor wie zinnelijk genieten levenslucht was, laten de wijze Silenus op de vraag, wat het beste voor de mensen zou zijn, het volgende antwoord geven: 'Jullie miserabel geslacht...het allerbeste is voor u geheel onbereikbaar: niet geboren te zijn, niet te zijn, niets te zijn. Het op een na beste echter is voor u – spoedig te sterven.'
Aesop zegt echter dat men uit het lijden lering kan trekken. En Job komt door al zijn leed, dat hem werd opgelegd tot de conclusie: Het lijden zuivert, het brengt de mensen hoger. –
Waarom komen wij na het bijwonen van een tragedie toch voldaan uit het theater? De held overwint tegenover het lijden. Tussen het hoger stijgen van de mensen en het dragen van de smart bestaat een samenhang. De mens moet zich een orgaan scheppen opdat hij het leed kan dragen. De mens wordt hoger ontwikkeld door het leed! Zoals het oog door het licht, en het oor door het geluid werden gevormd, zo scheppen leed en pijn geestelijke organen.
R. Steiner – GA 97– Das christliche Mysterium – Stuttgart, 19-1-1907 (bladzijde 95-96)

De heer J. van Rijckenborgh, stichter van het Lectorium Rosicrucianum, schrijft in Rosa Mystica 121 dat de voerman van de weg is loutering, een vuurge brand die heel het wezen aangrijpt. En als dan het ik minder wil worden, ofwel wil zwijgen, en staat in de offering, dan realiseert de mens zijn echte opgang. En zal hij later die smartelijke weg dankend prijzen!

Er komt echter op de weg van de meeste vergevorderde geestesleerlingen een punt waarop de leerling – juist *omdat* hij vorderingen heeft gemaakt – bijna uitsluitend nog bezig is met zijn persoonlijke ontwikkelingsweg. Dan krijgt het geestesleerlingschap een eigen dynamiek zodat de leerling het gevaar loopt met zijn puur overdreven werkzaamheid in de spirituele praktijk het grote geheel uit het oog te verliezen. De scholingsweg dreigt een persoonlijke wedstrijd te worden en het doel tot een persoonlijke wens, die absoluut bevredigd wil worden. De leerling ondervindt elk nog zo klein uiterlijk of vreemd fenomeen of karaktertrek, of soms zelfs de aanwezigheid van zijn naaste, opeens als een storing*.

Op dit punt aangekomen bundelen vaak de tegenmachten Ahriman en Lucifer hun krachten om te proberen de leerling alsnog af te houden van zijn verdere geestelijke opgang. Van nature vermijden en verafschuwen deze polaire krachten elkaar. Want Lucifer zal zich niet willen verwaardigen om van zijn hemelse troon af te dalen in het rijk van Ahriman, en idem andersom. Hun ontmoeting, als concessie naar elkaar, vindt plaats in een soort *tussenzone*, namelijk in de elementaire wereld, de wereld van sylfen en gnomen. Deze wezens worden aldus voor hun doel misbruikt, en zo kunnen ze elkaar ook op een zekere afstand gedogen. De tegenmachten redeneren onder andere: “Probeer de geestelijke leraar, de ingewijde meester, te laten struikelen, want dan struikelen ook zijn nog niet voldoende ‘gerijpte’ leerlingen”. Deze leerlingen zitten nog gedeeltelijk in het ‘geloven’, en te weinig in het ‘weten’, waardoor er een zeker blind vertrouwen is naar de leraar waarop zij sterk steunen. Deze, zeg maar passiviteit van het ik, is eigenlijk de laatste rest die hen nog onvrij maakt. Het vereist veel kracht om moedig en moeizaam, als een Faust, onze weg te zoeken op onze eigen, nog wankelende benen, en een eigen autoriteit te zijn, spiritueel zelfstandig te worden. Niet meer leunend op een autoriteit buiten jezelf, maar in jezelf; en als een echte Kaïniet (dit is de ware rozenkruiser volgens J. van Rijckenborgh) durven te leven en ook fouten te maken. Want in de onmacht van het eigen-willen wordt de poort geopend voor de ‘van buitenaf’ binnendringende kracht van het *hogere willen*. De enige magie is *doen!*

Volgens Judith von Halle staan, naast iedere leerling, juist de grootmeesters dus blootgesteld aan de aanvallen van de tegenmachten. De ziekte en de vroegtijdige dood van Rudolf Steiner (die er vanuit was gegaan dat hij langer zou leven) lag volgens hem vooral aan psychisch-geestelijke aanvallen, die door het ‘*slapen*’ van de leden van de Antroposofische Ver. waren veroorzaakt. De ‘witte’ leraar mag zijn leerlingen tot aan het geestgebied wijzen, leiden en sturen. Voorbij dit punt kan hij niet meer direct ingrijpen omdat zij dan *vrij* moeten zijn. Maar hij verbindt zich dan wel, *als offer* met het karma van zijn leerlingen en is hieraan deels overgeleverd in aardse uiterlijke zin. Dus naast de eigen verzoeken, en falen, draagt de grootmeester ook die van zijn leerlingen! *Daarom nam Christus alle mensenzonden op zich!*
Judith von Halle (en aanvullingen Paul Wink)

* Note Paul Wink. Als een mens inzicht verwerft in zijn opdracht om ooit als geest-zielen-mens, dus als god-mens, medeschepper te worden naast God, dan besluit hij/zij om het pad van bevrijding te gaan. Het leven op aarde wordt – als metafoor – beschouwd als een tocht door de woestijn. Aan de horizon, aan het einde van de regenboog, blinkt ‘de pot met goud’ zodat daar heengegaan moet worden. Je weet: Daar bevindt zich het Ware Licht, Gods Rijk. De leerling, vervuld van moed, inzicht en kracht, begint in de woestijn zandheuvel na zandheuvel te nemen, maar.....ten lange leste struikelt hij smartelijk over een zandkorrel! (Het nemen van de zandheuvels valt sterk in de wereld op, maar het struikelen over de zandkorrel gebeurt in eenzaamheid, want bijna niemand valt dit op en kan je steunen! Het bevrijdende pad wordt steeds subtieler, wordt uiteindelijk messcherp!)
P.S. In het boek “Brieven uit de hel” van C.S. Lewis, is (geromantiseerd) te lezen hoe een luciferische macht (genaamd Schroefstrik) probeert de hoofdpersoon van het rechte pad af te laten wijken, hetgeen uiteindelijk niet lukt. Interessant welke trucs deze macht gebruikt.

Uit epidemieën van Rudolf Steiner, korte samenvatting en aanvullingen Paul Wink

Als Rudolf Steiner spreekt over bacteriën, dan bedoelt hij feitelijk ook virussen (hiernaar was toen nog weinig onderzoek gedaan), want het gaat namelijk om alle zo klein mogelijke ziektebrengers in zijn betoog. Ook Steiner verklaart dat als een mens niets anders beleeft dan angst om ziek te worden, en hij met die gedachten gaat slapen, de angst dan allerlei nare beelden in de ziel projecteert waardoor de mens zich alzo vatbaarder maakt voor besmetting en ziekte. Daarentegen, als de mens opgaat in liefdevolle arbeid, bijvoorbeeld in verpleging van zieken, mensendienst op niveau, dan vermindert men aanzienlijk het besmettingsgevaar. Het is niet zo dat deze kleinste levensvormen (bacteriën en virussen dus) de ziekte sec veroorzaken/bewerkstelligen, maar als er iets in ons 'ziek' is, juist dan voelen die kleinste wezens zich hierbij aangenaam. De mens(heid) wordt vanwege een innerlijke oorzaak, en niet vanwege een uiterlijke oorzaak, ziek (de ziekte, conform dit of dat virus dat hierdan bij past). Een epidemie is dus geen toeval, maar een reactie op humanitaire en/of ecologische (wereld-) verschuivingen. Een virus ontstaat uit de 'verkeerde' (levens)houding c.q. ontwikkeling van de mensheid en wordt uitgedragen en daarna door het dierenrijk overgenomen (*Note Paul: zie voor meer uitleg hierover mijn artikel op de site over dieren*), om aldus - als karma - weer naar de mens terug over te gaan om deze hiervan **bewust** te maken. Het 'menselijke instinct' verbindt de mens door karma direct met het virus dat hierdoor krachtig wordt. De parasiet neemt het nu over. De echte genezing bestaat uit een innerlijke verandering, een bewuste nieuwe levenshouding, geïnspireerd door de zo hoogst mogelijke waarheidsimpulsen. Hetgeen in onze tijd de Waterman/Christusimpuls is.

Rudolf Steiner, "Über Gesundheit und Krankheit –" (GA348), Heinz Grill, Paul Wink.

De prijs voor een blijvende gezondheid is bij iedereen de voortdurende ontwikkeling van het bewustzijn.

"De mensen zouden graag op aarde leven zoals in een vakantieoord... Maar nu wil het geval dat de aarde een school is (en soms zelfs een soort 'verbeteringsgesticht!') waar zij naartoe worden gestuurd om diepgaande vervolmakingcursussen te volgen. De aarde is dus niet altijd een aangename plaats en het is niet de grootste eer zich daar te bevinden. Maar de aarde is ook een uitgestrekt veld waar God voortdurend arbeiders naartoe zendt om het te bewerken en te bezaaien. Voor het ogenblik is dat veld nog gedeeltelijk onbewerkt en er zijn duizenden jaren nodig om het werkelijk vruchtbaar te maken. En toch worden de omstandigheden geleidelijk beter, meer en meer zielen komen zich incarneren om van de aarde een 'bloementuin, een goddelijke boomgaard' te maken, die bewoond wordt door de kinderen van de liefde en het licht. Daarom ook zul je pas echt de zin van je doortocht op de aarde ontdekken op de dag dat je beslist om deel te nemen aan dit werk."

"Ik moet minder worden, die andere in mij moet wassen", zo zegt Johannes.

Het is zorgwekkend te ervaren hoe weinig mensen geleerd hebben enige regie over de persoonlijkheid te voeren. Als gevolg daarvan vereenzelvigen zij geluk veelal met genot en plezier. Kenmerkend voor de persoonlijkheid is haar neiging tot kortstondigheid en onverzadigbaarheid. De massacultuur met haar consumptie en entertainment zijn daar de producten van. Obesitas kent vele verschijningsvormen! Nu blijkt dat je plezier en genot geen duurzaam karakter kunt geven. De persoonlijkheid laat zich niet veranderen, maar wel bespelen! Onze 'hogere natuur' heeft de 'lagere' echter nodig om die transformaties tot stand te brengen waar niet alleen de mens, maar de hele schepping met smart op lijkt te wachten. Hoe krijgen we dat voor elkaar? **Omraam Mikhaël Aïvanhov (beide artikelen)**
(*Note Paul: iedere grootmeester adviseert om het individuele 'pad van bevrijding' te gaan*).

JOB

Toen ooit God een gesprek had met de ‘toetsers’ Ahriman wees God naar de vrome Job dat hij zo godsvruchtig was. Ahriman reageerde dat dit voor Job niet zo moeilijk was omdat hij alles had wat zijn hartje maar begeerde. Daarop zei God tot Ahriman: “Toets hem dan maar opdat wij zien kunnen of het echt is”. En zo geschiedde het. Job verloor in korte tijd zijn gezin, zijn bezit en zijn goede gezondheid. Te lang en leste krabde Job zich met een potscherf vanwege de jeuk die hij had door een vervelende ziekte. **Maar hij verweet zijn lijden niet de Heer!** Hij morde niet tegen zijn karma! Hij accepteerde het en probeerde er het beste van te maken. Toen God met Ahriman evalueerde moest Ahriman toegeven dat Job werkelijk godsvruchtig was. Hierop herstelde het leven van Job en ontving hij zijn aardse zegeningen weer terug.

Het goede is een heilige daad, hoe klein ze ook is, want het goddelijke manifesteert zich in deze daad. Ze moet drie eigenschappen bezitten die ze de ontvanger brengt: Liefde, Licht en Waarheid. Daarmee brengt ze: Leven, Wijsheid en Vrijheid. **Peter Deunov** (Beinsa Duono), uit ‘De Meester Spreekt’.

Als we ons verdiepen in de wetten van het karma, dan zullen we zien dat aan ons lijden iets soortgelijks ten grondslag ligt als in het gewone leven tussen geboorte en dood, dat met het volgende voorbeeld te verduidelijken is, het is al vaker door mij genoemd: Nemen wij aan, iemand heeft tot zijn achttiende jaar op kosten van zijn vader geleefd, hij heeft in lust en plezier geleefd, hij heeft zich niets laten ontgaan. Dan verliest de vader zijn vermogen, hij gaat failliet. De jongen moet een beroep leren, hij moet zich inspannen. Leed en ontbering komen in zijn leven. Wij zullen het begrijpelijk vinden dat deze jonge mens weinig aangenaam beroerd is en er goed de smoor in heeft, dat hij nu al dit gemiet door moet maken. *(Duits: Wir werden es begreiflich finden, daß dieser junge Mensch recht wenig sympathisch berührt ist von den Schmerzen, die er durchzumachen hat.)* Nemen we aan, deze mens zijn vijftigste levensjaar bereikt. Doordat hij in die vroegere tijd iets heeft moeten leren, is hij een volwassen mens geworden. Hij staat nu flink in het leven en kan tegen zichzelf zeggen: zoals ik mijn leed en smart toen beoordeeld heb, was in die tijdsperiode van toen begrijpelijk; nu moet ik echter daar anders over denken, nu moet ik zeggen [...], zou dat leed mij niet hebben getroffen, dan zou ik een niksnut zijn gebleven. De smart was het die mijn onvolkomenheden omgevormd heeft in een volkomenheid. Aan dit verdriet heb ik het te danken dat ik nu een ander mens ben dan ruim dertig jaar geleden. [...] Mijn onvolmaaktheid heeft als het ware mijn smart opgezocht, opdat zij verdreven kon worden, opdat zij in grotere volmaaktheid kon veranderen. Deze beschouwing kan al voortkomen uit een triviale observatie van het leven tussen geboorte en dood. Als wij echter op het leven in ruimere zin ingaan en op die wijze naar het karma kijken, dan zullen we altijd tot de overtuiging komen, dat alle pijnen, die ons treffen, alle lijden, die op onze weg komen, zodanig zijn dat ze gezocht worden door onze onvolkomenheid. En verreweg de meeste pijnen en smarten worden gezocht door onze onvolkomenheden, die wij hebben overgebracht uit vorige incarnaties. En omdat deze gebreken in ons zijn, zoekt een wijzere in ons de weg naar smart en lijden. Want dat is een gouden regel van het leven, dat wij allen als mens altijd een wijzere dan wij zelf zijn in ons dragen, een veel wijzere.

Rudolf Steiner - [GA 130](#) –Wenen, 8 februari 1912 (bladzijde 246-247)

Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid. En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid. -- [Hebreeen 12:10-11](#) (Herziene Statenvertaling)

Wil je het echte leven kennen? Geef dan niet toe aan verdriet en pessimisme. Sommigen beschouwen pessimisten als grote filosofen, maar in feite zijn het vaak ambitieuze mensen die naar onmogelijke dingen verlangen. Omdat het hen niet lukt om die te bereiken, vervallen ze in sombere buien. Hieraan ontleen ze een gefrustreerde kijk op het leven, waarmee ze overal te koop lopen. Sommigen beelden zich daarbij in dat ze blijk geven van een grote helderheid en diepgang. Maar dat is niet zo! Het is toegestaan om verdrietig te worden, maar alleen vanwege de moeilijkheden of tegenslagen van anderen, niet vanwege je eigen onvervulde verlangens of ambities. Laat degenen die vaak in deze staat vervallen beseffen dat ze niet erg geëvolueerd zijn, omdat hun verdriet over het algemeen verband houdt met ondergeschikte zaken.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Note Paul Wink:

Ook vanuit de horoscoop is redelijk te zien of iemand aanleg heeft voor pessimisme en/of depressiviteit. Die mensen hebben het op dit gebied lastiger om deze nare gevoelens te pareren c.q. om te buigen. Eveneens kunnen situaties in het leven, zoals het verlies van een dierbare, terecht zeer diep verdriet geven. Maar ook dit verdriet dient door inzicht en de voortschrijdende 'tijd' lieverlee omgebogen te worden in kracht.

Omdat de aarde een oefenschool is en geen vakantieoord, zullen wij mensen constant moeilijke oefeningen krijgen, op vele gebieden. Maar niemand krijgt meer leed dan die uiteindelijk aankan, want een ieder krijgt kracht naar kruis.

Juist, vooral door deze oefeningen worden wij een zielenmens die de zin van het leven c.q. het lijden begrijpt, die dan weet wat gedaan moet worden, die vanuit diepe inzichten en liefde de Wil van de Vader c.q. de Schepper wenst meehelpen uit te voeren. Dat geeft uiteindelijk het grootste geluk wat een mens kan toevallen.

Dankbaarheid

We moeten de wens laten vallen om zagezegd door andere mensen op handen gedragen te worden. Integendeel, we moeten hen dankbaar zijn, als ze ons slecht behandelen, omdat we onze krachten van verdraagzaamheid daaraan kunnen oefenen. En dan moeten we pogen desondanks liefde voor de mensen te voelen. We zullen dan wel merken dat dit het juiste is.

R. Steiner – GA 266 b München, 10-1-1912 (bladzijde 300)

Wie kent geen zwakheid van zichzelf - en wil daar heel graag vanaf? Moet je daar dan niet tegen vechten? Nee, zegt Aïvanhov. Dat gevecht verlies je. Hij raadt aan om anders te leren denken: *“Zwakheid kan een bron van grote rijkdom betekenen. Om te evolueren is het nodig dat wij ons aangespoord voelen en het is onze onvolmaaktheid, die doorn in ons vlees, die ons verplicht grondig te werk te gaan, om zo dicht bij de Hemel, bij God te komen.”*

Mikhaël Aïvanhov

Graag nog een paar opmerkingen mijnerzijds over deze prachtige uitspraak van Aïvanhov. Als de zwakte in je karakter van dien aard is dat hierdoor de gezondheid van je medemens zwaar benadeeld kan worden, bijvoorbeeld door moordlust, seksueel wangedrag (misbruik), agressie, diefstal, uitbuiting en andere lusten, dan is die ervaring (*het gevecht niet aangaan*) voor betrokkene wellicht nuttig voor het eigen proces van zielengenezing, maar dient toch in de maatschappij absoluut voldoende teruggedrongen te worden!

Jouw recht op vrijheid (om schade aan een ander te willen berokkenen) is nu eenmaal niet meer waard dan de rechten van het slachtoffer, zodat je dus die ander niet zomaar in onvrijheid kan plaatsen door het maar laten gaan, het botvieren van je eigen zwakheden.

Dus heeft de samenleving hier wel degelijk een begeleidende, soms ingrijpende rol in. Omdat wij niet heilig zijn, en dus onvolmaakt zijn, is het uiterst zinvol jezelf te kennen, bewust te zijn van je gehele wezen. Hiervan bewust te zijn stimuleert tot genezing, net als je lichaam bij ziekte streeft naar genezing. Val echter niet in de valkuil van het schuldgevoel, het eigen zonde-waardeoordeel dat verlamdend werkt. Nee, met een rechte rug en gestrekte knieën en een opgeheven hoofd arbeiden. De oerdrang naar heelwording/heiligwording van onze ziel zit in iedere mens principieel verankerd. Echter dit proces dient door ervaringen, inzicht en zelfkennis op gang gebracht te worden. Het lichaam doet dit proces onbewuster.

Het bewust zijn van onze onvolmaaktheden zijn de aansporingen waar Aïvanhov op doelt. Omdat het vechten hiertegen zinloos is, wil je graag weten wat dan wel zinvol is. Want alleen maar er bewust van zijn, en hierdoor loutering te ervaren, is iets te weinig activiteit. Door bewustzijn, voldoende zelfkennis, weet je ook waar je talenten, je kwaliteiten liggen. Het wonderlijk mooie nu is dat als je probeert je zwakheden niet in excessen door te laten schieten (dus ze niet te voeden en jezelf er niet te zwaar in mee laat gaan = negatieve energie) **en daarnaast** vooral de dingen die je **wel** kan zo harmonieus mogelijk probeert neer te zetten, dat dan deze positieve energie lieverlee je zwakheden gaat ombuigen in kwaliteiten! Dit is conform het bijbelcitaat: “Werk uzelfs zaligheid in vrezen en beven” (dit komt uit het Hebreeuws waarbij het door ons vertaalwoord ‘vrezen’ in het Hebreeuws betekent zien, dus betekent ontzag. Wij dienen ontzag te hebben voor God om zo tot inzicht/kennis te komen).

Zo werk je dus indirect aan het oplossen van je zwaktes. Dus niet er tegen vechten, maar door er een positieve arbeid (je eigen waarheid, je kwaliteiten, je talenten) tegenover te stellen! Dit is het ‘jezelf aan je eigen haren uit het moeras trekken’, zoals de baron van Munchhausen deed. Je maakt je steeds minder druk over wat je niet kan. Je handelt, je doet wat je wel kan, want je weet dat de enige magie doen is. Je leeft als Faust die een karmalast droeg zolang als je winterjas. Maar hij weet dat hij dit lastige karma door positieve arbeid ooit vanzelf oplost. Zo word je een ware levenskunstenaar. Je beseft meer en meer dat alles in jezelf te vinden is. Conform de (samengevatte) uitspraken: “Het Koninkrijk der Hemelen, God, is in jezelf, en is zelfs nader dan handen en voeten”. Deze Lichtkracht is De Waarheid en Het Leven, je anker.
Paul Wink

Je voelt je ongelukkig, je voelt je gekwetst. Maar waarom zou je er bij stilstaan en er urenlang over kniezen? Hou op met jammeren en denk eens goed na. Zeg: „*Sommigen hebben mij onheus bejegend, maar vele anderen houden van me. Ik heb een familie, vrienden...*”

En zelfs als je die niet hebt, zeg dan tegen jezelf dat God van je houdt, dat de engelen van je houden.

Op deze manier, door aan je vrienden te denken, aan de goddelijke wereld, aan God, die zoveel mooie en goede dingen heeft geschapen waarvan je elk moment van je bestaan kunt genieten, zul je het kwaad vergeten dat jou is aangedaan. Door op deze manier te oefenen, zul je ongevoelig worden voor de negatieve kant. Je kunt niet voorkomen dat anderen dingen zeggen die je kwetsen, maar je hebt zelf wel de middelen om je ertegen te beschermen. Wat erg is, is dat er geen liefde meer in je huist. Dus wat ook je teleurstellingen, verbittering, beproevingen mogen zijn, laat je bron stromen: zij is het die je blijdschap, inspiratie en kracht zal geven."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Vanwege hun steun en goede raad, kunnen vrienden een kostbare hulp betekenen bij de beproevingen van het leven. Maar het is minder verstandig iedere keer dat je verdrietig bent, teleurgesteld of ontevreden naar hen toe te rennen of hen op te bellen. Zelfs als je je nadien een beetje beter voelt, is dit gevoel van voorbijgaande aard, want je hebt geen enkel innerlijk werk verricht om de problemen op te lossen, en bij de eerstvolgende gelegenheid verval je weer in dezelfde negatieve staat. Je hebt dan niet alleen de anderen vergiftigd, maar je bent er zelf niets op vooruitgegaan.

Heeft iets of iemand je geërgerd? Blijf dan rustig thuis, concentreer je op het licht, bidt, bezin, zing, luister naar muziek, wees creatief....of ga naar buiten, maak een wandeling en bezoek geen mensen alvorens je je in staat voelt hen iets goeds, iets opbouwend te brengen. Als je de gewoonte zou aannemen om jezelf te observeren, zou je vaststellen dat je de neiging hebt om het tegenovergestelde te doen: als het slecht gaat, loop je naar de anderen om je narijheid met hen te delen, en als het goed gaat heb je niets te vertellen. Ah wel, denk eraan voortaan alleen goede dingen met hen te delen, je vrede, je vreugde: dat zal nog meer bijdragen aan een lichter gevoel, het zal je bevrijden.”

Omraam Mikhaël Aïvanhov

"Een persoon die een beproeving doorstaat, maakt je deelgenoot van zijn verdriet. Maar vaak is dit niet zozeer opdat je hem zou helpen een oplossing te vinden...maar om je ertoe te brengen dat verdriet te delen. Wees daar voorzichtig mee! Want als je je door zijn probleem laat overweldigen, zal je hem niet kunnen helpen, integendeel, je raakt verlamd en je zult samen wegzakken.

Denk je dat jouw sympathie, jouw medelijden zijn leed zal verzachten?

Ja, misschien wel voor even, maar enige tijd later begint het beklag en het gejammer opnieuw en dat kan eindeloos doorgaan.

Deze persoon zal pas tevreden zijn als je altijd aanwezig bent en steeds maar bereid om naar hem te luisteren, samen te lijden, maar hij zal er niet beter door worden.

En jij, in wat voor 'staat' zul jij zijn?

Als je van nut wilt zijn voor iemand die lijdt, mag je niet toestaan dat zijn probleem in jou binnendringt.

Je kunt alleen de situatie helpen verbeteren door bijvoorbeeld een zekere weerstand te bieden aan zijn lijden, zijn ontmoediging. Blijf helder en kalm, standvastig, terwijl je innerlijk de macht van het licht bekrachtigt."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Je hebt iemand beledigd. Wat moet je doen? Je zult je niet verontschuldigen, maar je zult een gelegenheid zoeken om hem te helpen. Wanneer je hem in moeilijkheden aantreft, zul je hem onmiddellijk bijstaan. Als je hem helpt, zal hij alles vergeten. Op die manier verdwijnt elke belediging, elk ongemak. Anders helpt het niet, hoeveel je ook met hem praat, hoeveel je ook je excuses aanbiedt.

Peter Deunov

"Laat één ding duidelijk zijn: een spiritueel onderricht verschaft kennis, methodes en openbaart onvermoede perspectieven, maar het behoedt je niet voor beproevingen. In dit bestaan heb je, welke weg je ook kiest, goed of slecht, met moeilijkheden te kampen. Deze zijn misschien niet van dezelfde aard en vooral, men beleeft ze anders, maar men ontkomt er niet aan.

Zwakke, kwetsbaarheid, zijn gevaren die op de loer liggen voor volgelingen van een spiritueel onderricht. Omdat ze de weg van het licht hebben gekozen, beelden ze zich in dat ze zullen vooruitgaan onder de bescherming van machtige, hoogstaande entiteiten die hen zullen

behoeden voor ongelukken, ziekte, aanvallen van boosaardige mensen. Als zij vervolgens te maken krijgen met onverwachte, lastige (soms langdurige) beproevingen, weten ze niet hoe het hoofd te bieden en storten ze in. Voortaan moet eenieder van te voren weten dat een spiritueel onderricht geen toevluchtsoord is dat bescherming biedt tegen de ongelukken van het leven. Maar door een licht, door methodes te verschaffen, doet het zoveel meer! Dus, laat je verlichten, breng deze methoden in praktijk. Wat er ook gebeurt, je blijft niet alleen vastberaden en standvastig, maar je zult ook in staat zijn anderen te helpen die gekweld worden."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Omdat het vuur het machtigste element is, is het ook het meest doeltreffende middel voor zuivering en transformatie. Niets kan het vuur weerstaan. Daarom leert de inwijdingstraditie dat mensen, om zich te transformeren, noodzakelijkerwijs door het vuur moeten gaan — het psychisch vuur wel te verstaan.

Daarbij is sprake van twee soorten vuur: het vuur van het lijden en het vuur van de goddelijke liefde. Al diegenen die zich zo koppig en halsstarrig op het verkeerde pad bevinden, dat alleen beproevingen hen kunnen doen nadenken en veranderen, gaan door het vuur van het lijden. Wie dit vuur wil ontlopen, dient met het vuur van de liefde te werken, dat hem helder en stralend zal maken.

En zelfs als hij nog leed doormaakt — want op aarde kun je niet aan allerlei beproevingen ontsnappen — zal het spirituele vuur van de liefde heviger in hem branden en daardoor dit leed te boven komen. Het vuur van het gewone lijden maakt de mens tot slaaf; het vuur van de goddelijke liefde bevrijdt hem.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

"De bron, wat een veelzeggend en diepgaand symbool ! Waarom? Omdat ze nooit ophoudt met op te wellen en stromen. En de zuivere heldere bron in ons die nooit mag ophouden met opwellen en stromen, is de liefde. Wat er ons ook gebeurt en wat men ons ook aandoet, wij mogen nooit onze bron laten opdrogen.

Hoeveel mensen beslissen om zich voor de anderen af te sluiten, vanaf het moment dat ze tot de ontdekking komen dat ze zijn bedrogen! Doe dat nooit! Eerder, toen je nog niet in de gaten had dat je werd bedrogen, stroomde je bron en minste nog en was je de eerste die profiteerde van die liefde die opwelde in jezelf. Ik raad je natuurlijk geen naïviteit, blindheid aan.

Integendeel, probeer zoveel mogelijk een klaar zicht in de mensen te hebben.

Maar als het je overkomt dat je bent bedrogen, zeg dan tegen jezelf dat dat niet zo erg is. Wat erg is, is dat er geen liefde meer in je huist. Dus wat ook je teleurstellingen, verbittering, beproevingen mogen zijn, laat je bron stromen: zij is het die je blijdschap, inspiratie en kracht zal geven."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Vanuit het standpunt van de Ingewijden zijn successen niet altijd wenselijk. Uiteraard, voor iemand die zwak en ziekelijk is, is het beter om geen al te grote obstakels op zijn weg te ontmoeten, want als hij mislukt, komt hij er niet meer bovenop. Maar als iemand sterk is, maken mislukkingen hem nog sterker. Tegenspoed en vijanden zullen hem nog meer energie geven, alsof ze hem tot voedsel dienen en op een dag zal hij onoverwinnelijk worden. Helaas zijn er niet veel mensen die moedig hun weg vervolgen, ondanks obstakels en mislukkingen: de meesten zijn al gauw ontmoedigd en verslagen. Om kracht te putten uit tegenspoed, moet je innerlijk ontwikkeld en ruimdenkend zijn.

Soms stuurt de Hemel aan sommigen zelfs beproevingen, omdat hij hun aard kent: hij weet dat ze de grootste moeilijkheden nodig hebben om de top te bereiken. Anderen echter ontziet hij, anders is het snel met hen afgelopen.

De Hemel handelt dus verschillend naargelang de personen. Daarom is het moeilijk je uit te spreken over het lot van mensen: vaak lijkt hun ongeluk een straf, opgelegd door de Hemel, terwijl het integendeel gaat om goede voorwaarden die de Hemel hen bezorgt om hen te verplichten omhoog te klimmen tot aan de top. (Note Paul: oud karma door misstappen uit het verleden kan als straf ervaren worden, terwijl aangetrokken problemen die geen verband hebben met misstappen, zeg maar nieuw 'onverdiend' karma uit de toekomst, soms nodig zijn om de ziel nu ervaringen te geven voor nodige zielengroei).

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Note Paul Wink:

Vanuit de horoscoop is redelijk te zien of iemand aanleg heeft voor pessimisme en/of depressiviteit. Die mensen hebben het op dit gebied lastiger om deze nare gevoelens te pareren c.q. om te buigen. Ook kunnen situaties in het leven, zoals het verlies van een dierbare, terecht zeer diep verdriet geven. Maar ook dit verdriet dient door inzicht en de 'tijd' lieverlee omgebogen te worden in kracht.

Omdat de aarde een oefenschool is en geen vakantieoord, zullen wij mensen constant oefeningen krijgen, op vele gebieden. Maar niemand krijgt meer leed dan die aankan, want een ieder krijgt kracht naar kruis.

Juist, vooral door deze oefeningen worden wij een zielenmens die de zin van het leven c.q. het lijden begrijpt, die weet wat gedaan moet worden, die vanuit diepe inzichten de Wil van de Vader de Schepper wenst mee te helpen uit te voeren.

Door het lijden, onze louteringen, zullen we ooit gaan verstaan dat ware Liefde is vooral het geluk voor de ander willen. Zo kom je dus lieverlee door voldoende inzicht en heilsverlangen te staan in: "Heer, wat wilt U dat ik doen zal." Ofwel het diepe verlangen om in de navolging van Christus te staan en Hem te dienen.

Dat geeft uiteindelijk het grootste geluk wat een mens kan toevallen.

Bewaar in je gedachten altijd het beeld van de top, van dat goddelijk ideaal waar je naar moet streven. Zelfs als het in werkelijkheid altijd onbereikbaar voor je blijft, is het essentieel dat je het nooit uit het oog verliest. Door je te concentreren op de top, ben je verplicht steeds ver vooruit te kijken, iedere keer de lat steeds hoger te leggen. Gaandeweg zul je voelen hoe deze mentale gewoonte heilzaam doorwerkt in je dagelijks leven.

Telkens wanneer je een probleem zal hebben om op te lossen, een beslissing om te nemen, een moeilijkheid om onder ogen te zien, zul je voelen dat je de situatie beter beheerst, omdat je die meer voorziet, vanuit een hoger gezichtspunt kunt bekijken. En wanneer je moet handelen, zul je dat met steeds minder risico op vergissingen doen.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Het kan gebeuren dat je droevig, ongelukkig, teleurgesteld bent... Dat is normaal, er zijn allerlei omstandigheden in het leven die ons alleen maar verdrietig kunnen maken. Het enige wat je op zo'n moment beter niet kunt doen, is je bij iedereen te gaan beklagen, want daardoor sluit je innerlijk de deuren voor elke verbetering van je toestand. Je werd beledigd, oneerlijk behandeld: je voelt je gekwetst, dat is normaal. Maar als je daarover in de hele omgeving gaat klagen, maak je de pijn alleen maar erger. Wat kun je dan doen? Laat die geschiedenis een beetje terzijde en wanneer je burens of vrienden ontmoet, hoef je niet uiteen te zetten hoe slecht men voor jou is geweest, hoe onaardig jij bent behandeld. Nee, vergeet dit

even en bedenk in plaats daarvan hoe je hen kunt helpen en bemoedigen. De positieve woorden die je zo tot anderen richt, zullen je goed doen en jou helpen je wonden te helen.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Een spiritueel onderricht zal je niet zeggen dat je, wat er ook gebeurt, naïef moet herhalen: "Ik ben gelukkig, ik ben gelukkig." Het zal je eenvoudig zeggen dat beproevingen niet echt synoniem zijn met ongeluk en dat ze je er niet van weerhouden gelukkig te zijn op bepaalde vlakken, wat iets anders is. Het leed, het ongeluk zijn vreselijke realiteiten, waar je absoluut niet omheen kunt.

Maar wat er ook met je gebeurt, je kunt door middel van de gedachte bewerkstelligen dat je niet alleen in staat bent om te midden van deze beproevingen stand te houden, maar er ook verrijkt uit te komen.

En je zult deze rijkdom niet voor jezelf houden. Door je houding, door de manier waarop je met gebeurtenissen omgaat, zul je ze met anderen gaan delen.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Stel je iemand voor die meent de winter te kunnen bestrijden of de komst ervan te voorkomen. Op een dag zou die persoon moeten toegeven dat de winter sterker is en zich daarbij neerleggen. Wel, dat is hoe de meeste mensen zich gedragen wanneer ze geconfronteerd worden met gebeurtenissen in het leven: zij denken sterker te zijn en worden er het slachtoffer van! De leerling daarentegen weet dat de winter zal komen en zegt tegen zichzelf: "Ik zorg voor brandstof en kleren, en laat de winter dan maar komen!" Op die manier zijn zowel de winter als de leerling tevreden. Zo kun je het probleem van de winter aanpakken: vecht niet tegen de beproevingen die het lot ons toewerpt, maar sla van tevoren brandstof, kleren en voedsel in, met andere woorden wijsheid en liefde, om de moeilijkheden helder en moedig tegemoet te treden.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Iemand heeft je geërgerd. Je roept uit: "Ik pik dit niet, ik ben woedend! En grommend en schreeuwend vertel je iedereen om je heen wat er is gebeurd. Zij proberen je te kalmeren door te zeggen dat het niet zo erg is, dat je het beter kunt laten rusten en aan iets anders kunt denken. Maar nee, je blijft je maar opwinden over, schelden op "die idioot, die schoft" die dit en dat heeft gedaan. Is dat intelligent? De idioot, de schoft, zit rustig thuis, gevrijwaard van jouw geschreeuw en opwindings. En wie lijdt er onder jouw woede? De mensen om je heen, je ouders, je vrienden, die het niet verdiend hebben dat hun leven op deze manier verstoord werd.

Maar degene die het meest lijdt, ben jijzelf. Ja, want voordat het anderen bereikt, spoelen de golven van je psychische leven allereerst door jou heen. Wie besluit in harmonie te leven is de eerste die van deze harmonie profiteert. Terwijl degene die toegeeft aan slechte gevoelens, aan woede, in de eerste plaats zichzelf beschadigt. Hij kan uiteindelijk anderen neerhalen, maar hij zal zichzelf de meeste schade aandoen. Want de wanorde die hij in zichzelf heeft aangericht, zal hem volgen tot in zijn volgende incarnatie.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Als je in de problemen zit, ga die dan niet overal rondvertellen en erover klagen. Onthoud dat mensen zelf ook in de knoop zitten met allerhande problemen, dus waarom zou je hen de jouwe ook nog voorschotelen? Zij kunnen er toch niets aan doen. Je verzwakt jezelf en riskeert zelfs om ook de achting van je omgeving te verliezen.

De beste manier om je problemen op te lossen is om bij jezelf naar binnen te gaan en je te verbinden met alle entiteiten in de spirituele wereld die daar klaar staan om je te helpen. Zij

zullen je de kracht en het licht geven die je in staat zullen stellen je problemen op te lossen. Bovendien zal dit zich ook positief weerspiegelen op andere mensen. Als zij zien dat je je beproevingen zonder klagen doorstaat, zullen ze je bewonderen en naar je toe komen om van je te leren. En als ze kunnen, zullen ze je zelfs proberen te helpen.

Dus, wat je problemen ook zijn, zoek de houding en de woorden die behulpzaam kunnen zijn voor iedereen die je tegenkomt. Juist door deze inspanning van onbaatzuchtigheid en vrijgevigheid zul je in staat zijn je problemen op te lossen.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

"Klaagzangen over 'de zondige menselijke natuur', en over 'draagster van de kiem van het kwaad' dienen tot niets. Het gaat er niet om te klagen, het gaat er uitsluitend om te werken. Of het nu ijdelheid, trots, woede, jaloezie of sensualiteit betreft, alle gebreken moeten aan het werk worden gezet. Dat is het enige goede standpunt, de enig juiste oplossing. Het is het werk dat telt, houd je niet bezig met de rest; je kwaliteiten, je gebreken zijn van secundair belang.

Als je hebt ontdekt wat het beste werk is, en besloten hebt je daar oprecht aan te wijden, zullen zelfs je gebreken goede dienaars worden.

Laten we een heel eenvoudig voorbeeld nemen. Je wilt een gewicht optillen. Alle energie, waarover je fysiek lichaam voortdurend in aanleg beschikt, wordt gemobiliseerd: je spieren, je hart, je longen en zelfs je hersenen nemen deel aan deze handeling. Als je echter geen zin hebt om wat dan ook te doen, vallen al je organen stil, dommelen ze in. Het is de wil om te werken die al je mogelijkheden oproept. Dankzij zijn inspanningen kan zelfs een misdadiger uiteindelijk de meest deugdzame mensen in edelmoedigheid, geduld en goedheid overtreffen. Terwijl goede mensen vaak niets groots tot stand brengen: zij nemen genoeg met zichzelf zoals ze zijn en denken er niet aan om aan de slag te gaan."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Er komt echter op de weg van de meeste vergevorderde geestesleerlingen een punt waarop de leerling – juist *omdat* hij vorderingen heeft gemaakt – bijna uitsluitend nog bezig is met zijn persoonlijke ontwikkelingsweg. Dan krijgt het geestesleerlingschap een eigen dynamiek zodat de leerling het gevaar loopt met zijn puur overdreven werkzaamheid in de spirituele praktijk het grote geheel uit het oog te verliezen. De scholingsweg dreigt een persoonlijke wedstrijd te worden en het doel tot een persoonlijke wens, die absoluut bevredigd wil worden. De leerling ondervindt elk nog zo klein uiterlijk of vreemd fenomeen of karaktertrek, of soms zelfs de aanwezigheid van zijn naaste, opeens als een storing*.

Op dit punt aangekomen bundelen vaak de tegenmachten Ahriman en Lucifer hun krachten om te proberen de leerling alsnog af te houden van zijn verdere geestelijke opgang. Van nature vermijden en verafschuwen deze polaire krachten elkaar. Want Lucifer zal zich niet willen verwaardigen om van zijn hemelse troon af te dalen in het rijk van Ahriman, en idem andersom. Hun ontmoeting, als concessie naar elkaar, vindt plaats in een soort *tussenzone*, namelijk in de elementaire wereld, de wereld van sylfen en gnomen. Deze wezens worden aldus voor hun doel misbruikt, en zo kunnen ze elkaar ook op een zekere afstand gedogen. De tegenmachten redeneren onder andere: "Probeer de geestelijke leraar, de ingewijde meester, te laten struikelen, want dan struikelen ook zijn nog niet voldoende 'gerijpte' leerlingen". Deze leerlingen zitten nog gedeeltelijk in het 'geloven', en te weinig in het 'weten', waardoor er een zeker blind vertrouwen is naar de leraar waarop zij sterk steunen. Deze, zeg maar passiviteit van het ik, is eigenlijk de laatste rest die hen nog onvrij maakt. Het vereist veel kracht om moedig en moeizaam, als een Faust, onze weg te zoeken op onze eigen, nog wankelende benen, en een eigen autoriteit te zijn, spiritueel zelfstandig te worden.

Niet meer leunend op een autoriteit buiten jezelf, maar in jezelf; en als een echte Kainiet (dit is de ware rozenkruiser volgens J. van Rijckenborgh) durven te leven en ook fouten te maken. Want in de onmacht van het eigen-willen wordt de poort geopend voor de ‘van buitenaf’ binnendringende kracht van het *hogere willen*. De enige magie is *doen*!

Volgens Judith von Halle staan, naast iedere leerling, juist de grootmeesters dus blootgesteld aan de aanvallen van de tegenmachten. De ziekte en de vroegtijdige dood van Rudolf Steiner (die er vanuit was gegaan dat hij langer zou leven) lag volgens hem vooral aan psychisch-geestelijke aanvallen, die door het ‘*slapen*’ van de leden van de Antroposofische Ver. waren veroorzaakt. De ‘witte’ leraar mag zijn leerlingen tot aan het geestgebied wijzen, leiden en sturen. Voorbij dit punt kan hij niet meer direct ingrijpen omdat zij dan *vrij* moeten zijn. Maar hij verbindt zich dan wel, *als offer* met het karma van zijn leerlingen en is hieraan deels overgeleverd in aardse uiterlijke zin. Dus naast de eigen verzoeken, en falen, draagt de grootmeester ook die van zijn leerlingen! *Daarom nam Christus alle mensenzonden op zich!*
Judith von Halle (en aanvullingen Paul Wink)

* Als een mens inzicht verwerft in zijn opdracht om ooit als geest-zielenmens, dus als god-mens, medeschepper te worden naast God, dan besluit hij/zij om het pad van bevrijding te gaan. Het leven op aarde wordt – als metafoor – beschouwd als een tocht door de woestijn. Aan de horizon, aan het einde van de regenboog, blinkt ‘de pot met goud’ zodat daar heengegaan moet worden. Je weet: Daar bevindt zich het Ware Licht, Gods Rijk. De leerling, vervuld van moed, inzicht en kracht, begint in de woestijn zandheuvel na zandheuvel te nemen, maar.....ten lange leste struikelt hij smartelijk over een zandkorrel! (Het nemen van de zandheuvelds valt sterk in de wereld op, maar het struikelen over de zandkorrel gebeurt in eenzaamheid, want (bijna) niemand valt dit op en kan je steunen! Het bevrijdende pad wordt steeds subtieler, wordt uiteindelijk messcherp!)
P.S. In het boek “Brieven uit de hel” van C. Lewis, is (geromantiseerd) te lezen hoe een luciferische macht (genaamd Schroefstrik) probeert de hoofdpersoon van het rechte pad af te laten wijken, hetgeen uiteindelijk niet lukt. Interessant welke trucs deze macht gebruikt.
Paul Wink

J. VAN RIJCKENBORGH

ALCHEMISCHE BRUILOFT, DEEL 2, DERDE DAG, UIT PAGINA 116

Wil er tenslotte op letten dat in de menselijke levensgang (en dat is mede de betekenis van de korte verhalen en raadsels in de Alchemische Bruiloft) vele karmische draden onverbrekelijk met elkaar verweven zijn, met andere woorden, dat in het leven mensen daardoor tot elkaar worden gevoerd en men in overeenstemming daarmee verplicht is te besluiten en te handelen. In al die gevallen zal de volwaardige kandidaat der gnostieke mysteriën besluiten tot dát standpunt en die handelswijze waarbij het eigen zelf zich, hoe dan ook, altijd ondergeschikt maakt aan de hoogste belangen van de andere of de anderen.

Een en ander geheel en al volgens de normaturen van de Mysterieuze Deugd.

Wanneer u zich aan die Wet houdt zal al uw verdriet vanwege een eventueel te brengen begrensd stoffelijk offer verkeren tot een hoge serene blijdschap.

Want al ons leed is tijdelijk! Maar de overwinning van de Ziel is eeuwig!

Maak u gereed

Er is geen sprake van dat ooit het zielegewaad geweven kan worden thuis in een luie stoel, of bijvoorbeeld in een zogenaamd eerbiedige, meditatieve houding.

Het zielegewaad moet worden geweven door de levende daad!

Door de mouwen op te stropen en u midden in de arbeid te storten.

Uit Transfiguratie (Lectorium Rosicrucianum)

Rosa Mystica 121 J. van Rijckenborgh

De voerman van de weg is 'loutering' –
Een vuurge brand die heel het wezen grijpt.
Wanneer het *ik* maar zwijgen wil,
Ook dan, als nood en pijn het hevigst nijpt –
en steeds wil staan in offering –
in heel de staat die 't Endura* rijpt –
dán zal de voerman u de kortste wegen banen –
het *Pad*, dat gij dan (later) dankend prijst!
Wanneer uw vroomheid niet zal willen tanen –
Dan is het zeker dat de Zon eens rijst.

*De zelfovergave, ik-verbreking

Twee zijn er die in u gaan smarten-wegen:
Uw *ik*, én uwe ziel in hare overgave.
Uw ziel spreekt steeds: Mij dorst –
Mij dorst naar 't Vaderland.
Dat dan uw *ik* Haar niet met edik lave,
Die bitter smaakt als gal.

Note Paul Wink: zoals ons (lagere) ik van deze wereld, van de dialectiek is, en daarom 'dialectisch geluk' wenst, zo is onze (hogere) ziel niet van de dialectiek, maar van de geestelijke werkelijke wereld, en wenst ik-smart omdat smart ooit deemoed schenkt, en met deemoed kan Christus gevonden worden waarin de mens kan 'ondergaan c.q. opgaan' opdat hij gaat van kracht tot kracht en van heerlijkheid tot heerlijkheid in de Liefde van de Vader. Dit is een onvergankelijk geluk, niet van dialectische stemmingen onderhevig, en in niveau boven alle dialectische ik-geluk uitstijgend. Dit is, hoe moeilijk en schier ondoorgrondelijk het ook is, de ware roeping van de mens.

Het Nieuwe Testament toont een onderscheid tussen lichamelijk lijden en geestelijk lijden, waarbij het geestelijk lijden voorop wordt geplaatst. Jezus geneest weliswaar de zieken, maar de nadruk van zijn werk ligt op de verlossing van het geestelijke lijden.

De beste manier om je karma niet te verzwaren is om je lotsbestemming te aanvaarden en het te laten gebeuren zonder te proberen eraan te ontsnappen. Je zult zeggen: "Maar dat is fatalisme!" Nee, fatalisten accepteren de gebeurtenissen omdat het, volgens hen, "geschreven staat". En dus vechten ze niet en laten zich meeslepen door de gebeurtenissen zoals dieren doen, zonder te proberen deze te veranderen door hun wilskracht, door hun activiteit. De ware leerlingen zijn niet fatalistisch, ze besluiten om de dingen in eigen handen te nemen en zeggen tegen zichzelf: "Ik heb bepaalde fouten gemaakt in het verleden en moet een prijs betalen, dat is duidelijk. Maar is het feit dat ik deze fouten heb gemaakt, op zich een reden om te blijven stilstaan en te lijden? Nee, ik ga me nu wijden aan een grootse en nobele opdracht, die niet alleen alles zal rechtzetten, maar me ook naar ware bevrijding zal leiden." Wat heeft het voor zin om je karma te betalen als je alleen maar lijdt zonder te evolueren?

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Wanneer een smid een stuk ijzer wil smeden, verhit hij het eerst en slaat er dan op om het een vorm te geven. Zolang het ijzer niet verhit is, kan men erop slaan zoveel men wil, maar het zal weerstand bieden of breken.

Dit verschijnsel heeft een parallel in het psychische leven: het onthult dat de ware opvoeding alleen door warmte bereikt kan worden. Waar staat die warmte voor? Voor de liefde. Dus al degenen die te veel op het intellect vertrouwen ten koste van de waarden van het hart, zullen nooit een echte opvoeding kunnen ontvangen. Zij zullen andere lessen krijgen: ze zullen lijden en klagen dat ze door een vuur verteerd worden en klappen krijgen ... Welnu, ze dienen te weten dat de Hemel dan bezig is hen op te warmen, te smeden door hen deze beproevingen te laten doorstaan, omdat hij hen goddelijke vormen wil geven.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Wanneer een Ingewijde in aangename levensomstandigheden terecht komt, blijft hij er niet lang bij stilstaan en probeert er zelfs weg te komen. Maar wanneer hij in een moeilijke situatie verkeert, spant hij zich in om die tot het einde toe te doorstaan. Je zult zeggen: "Maar waarom? Lijden de Ingewijden dan zo graag?" Nee, ze doen dit gewoon omdat ze bepaalde waarheden hebben begrepen, die kinderen – en ook volwassenen die vaak nog kinderen zijn – niet begrepen hebben. Kinderen houden enkel van wat aangenaam en zoet is... Zoals het kind, dat tijdens het bidden zei: "Heer, zorg dat mijn vader, moeder en broertje gezond mogen zijn, en maak dat er vitamines in snoep zitten en niet in spinazie." Echt iets voor kinderen! Helaas zullen vitamines nooit in snoepgoed zitten, net zoals de spirituele vitamines nooit in genietingen, maar in werk en moeilijkheden zullen zitten. Alleen de echte volwassenen weten te ontdekken welke rijkdom en diepte schuilt in iedere beproeving, in iedere bitterheid, terwijl aanhoudend genot en plezier het menselijk wezen bedwelmt, vasthoudt in zwakheden en verwijderd van de waarheid.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Wanneer een Ingewijde zich door meditatie en gebed inzet voor het welzijn van de mensheid, wekt hij onvermijdelijk vijandige krachten op. Maar aangezien hij dat weet, neemt hij voorzorgsmaatregelen. Omdat je vijandigheid opwekt, hoef je niet te stoppen met werken voor het Licht, maar weet dan wel hoe niet te bezwijken en door te gaan met het werk. Als je in vrede wilt leven, beschermd tegen alle aanvallen, dien je de wil te hebben niets bijzonders te doen en onaanzienlijk, onopvallend te blijven; dan zal niemand iets zeggen. Maar is dit een oplossing om het doen van het goede op te geven voor een rustig leven? Nee, ondanks de kritiek, de moeilijkheden, de tegenstand, zelfs vervolging, hoor je door te gaan. Totdat je je doel bereikt, zul je veel obstakels tegenkomen. Maar wanneer je de top hebt bereikt, wanneer je triomfeert, zal iedereen zich schikken. Dus je dient te weten hoe de dingen in elkaar zitten, niet te wijken en door te gaan tot de overwinning.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

"De mens wordt bewoond door een menigte entiteiten die door de kosmische Intelligentie belast zijn met het waken over zijn ontwikkeling. En indien hij door zijn onachtzaamheid of slechte wil bezig is iets in zijn verstand, zijn hart of zijn fysiek lichaam kapot te maken, beginnen sommige van deze entiteiten hem te prikken en te bijten om hem op de goede weg te doen terugkeren. Dit tot de orde roepen heeft de mens 'lijden' genoemd en omdat lijden onaangenaam is, ziet hij er een vijand in. Maar hij vergist zich! Want omdat de pijn hem waarschuwt, is zij in feite als een bondgenoot die hem alleen maar komt tonen dat hij de goede omstandigheden heeft opgegeven, waarbij de juiste weg voor hem open lag. Hij moet zich dus inspannen om niet enkel de taal van het lijden te begrijpen, maar ook een woord van dank te zeggen: "Mag God je zegenen, je hebt het me duidelijk gemaakt, ik zal mijn fouten herstellen". En zodra hij het begrepen heeft en besloten heeft om zich te herpakken, krijgt het lijden de opdracht om hem te verlaten, want het heeft zijn werk gedaan, zijn taak volbracht."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

De Middenweg (uit het boek 'een teken van hoop')

De juiste weg is meestal de middenweg: (NB Paul: vandaar genoemd de gulden middenweg):

1. Het is een probleem en het bestaat. 2. Wat kan je er aan doen om het lijden te verlichten.
3. Hoe voorkom je om lam geslagen te worden door angst en daardoor tot niets meer in staat. Angst is een soort wurggreep, angst is vaak erger dan de kwaal.

Als het duister bestaat moet je niet het duister bestrijden maar het licht versterken. Als een virus rondwaart ontken het niet, neem de juiste voorzorgsmaatregelen en richt je vervolgens volledig op gezondheid. Louis Pasteur, grondlegger van de biochemie, schijnt op zijn sterfbed gezegd te hebben: "De gastheer is bepalend of hij ziek wordt of niet, niet de microbe." Met andere woorden: bestrijd niet de microbe maar versterk je conditie en vergroot je immuniteit door gezonde voeding en een gezonde leefwijze. Verder accepteren dat het leven zijn eigen loop heeft en dat angstvallig verzet niet helpt.

Lijden is een begeleidende bijwerking van de hogere ontwikkeling. Het is onontbeerlijk voor kennis. Eens zal de mens zich zeggen: Ik ben dankbaar voor wat de wereld mij geeft aan vreugde. Maar als ik echter voor de keuze gesteld zou worden, of ik mijn vreugde of mijn lijden wil behouden, zal ik het lijden willen behouden; ik kan haar niet ontberen voor kennis. Elk leed ziet er na een bepaalde tijd uit als iets dat men niet kan missen, want we moeten het beschouwen als iets dat inbegrepen is in de ontwikkeling. Er is geen ontwikkeling zonder lijden, zoals er geen driehoek zonder hoek is.

Rudolf Steiner

In het **Christendom** neemt het lijden ook een grote plaats in.

De hele christelijke mystiek is gebouwd rond dit thema, denk hierbij aan Christus en de kruisiging. Hij was vervuld van mededogen voor de lijdende mensheid en op het eind wilde hij dat lijden ook zelf ondergaan en ervaren, omdat alleen eigen ervaring werkelijk weten voortbrengt. Dat het lijden direct verbonden is met eenzaamheid bleek uit zijn aanroep: "Vader waarom heeft U mij verlaten?" Het lijden plaats ons als het ware buiten de eenheid en zet ons geheel en al op onszelf, tenminste is dat het overwegende gevoel: ik ben alleen, ik sta er nu alleen voor. Menswording is dus onherroepelijk verbonden met lijden en eenzaamheid.

Boeddha en het Boeddhisme

Het thema van het lijden heeft alle grotere geesten bezig gehouden en iedereen heeft op zijn of haar manier geprobeerd er een juiste verhouding mee te krijgen. Zoals Prins Siddhartha, de latere Boeddha:

Zijn vader bouwde drie paleizen en Siddhartha Gautama, bracht al zijn tijd door binnen de hoge muren van het paleis. Binnen de muren werd al het menselijk lijden, zoals ouderdom en armoede voor hem verborgen. Zo gingen de eerste 29 jaar van zijn leven voorbij. Na 29 jaar ging hij echter diep nadenken over het leven en wilde zien hoe het echte leven buiten het paleis was. Stiekem ging hij 's nachts de stad in, samen met zijn bediende. Tot zijn grote schrik zag hij een oude man, een zieke man en een dode man. Omdat hij door zijn beschermde opvoeding nog nooit een oude, zieke of dode man had gezien, vroeg hij zijn bediende om uitleg. Hij kreeg te horen dat alle mensen oud worden, ziekten oplopen en doodgaan. Ook zag Siddhartha Gautama een monnik voorbijlopen. De bediende legde uit dat het een monnik was die vrijwillig zijn bezittingen had opgegeven en een leven van eenvoud leidde, gericht op spirituele ontwikkeling. Kort daarna verliet Siddhartha het paleis en zijn familie en ging hij leven als een monnik in de bossen van India. Hij studeerde bij twee zeer bekende en gerespecteerde meesters en bekwaamde zich snel in hun leer. Hij vond echter dat deze geen oplossing boden voor het lijden dat hij nog steeds ervoer. Daarom ging hij zijn eigen weg en begon een zesjarige periode van zelfkastijding. Hij leefde ver van de

samenleving, alleen in de bossen, at zeer weinig en werd zo mager dat hij bijna overleed. Na zes jaar kwam hij tot het inzicht dat zelfpijniging niet leidt tot verlichting en het einde van het lijden. Hij vond een **middenweg** tussen het bereiken van sensueel plezier en de zelfkastijding en besloot te gaan mediteren onder een Bodhiboom totdat hij volledige verlichting zou bereiken óf zou sterven. Hij vond verlichting en kreeg inzicht in het lijden.

De zin of de oorzaak van het lijden

Hij zocht nadrukkelijk niet naar de zin van het lijden, maar naar de oorzaak. Hij ging niet uit van een Godsbeeld die zin had gelegd in het lijden. Als je de oorzaak zou opheffen zou het lijden kunnen verdwijnen. Hij ontdekte dat je onkwetsbaarheid maken niet het lijden beëindigt, maar een vorm is van vluchten voor het lijden. De idee om lijden uit de weg te gaan is, is ook in boeddhistische zin dus onjuist.

Na langdurig onderzoek van zijn geest via meditatie-oefeningen komt hij tot het inzicht dat de mens moet leren met zorg en compassie om te gaan met de existentiële problemen van het bestaan in plaats van met agressie, angst of afweer.

Toenadering of afweer, gebaseerd op angst, zijn de twee mogelijke reacties op pijn. Aan pijn op zich is niets te doen, pijn is een existentieel gegeven. Ook Boeddha werd net als iedereen ziek. Pijn en ziekte horen bij het leven, hebben te maken met de gevoeligheid van het menselijk lichaam. Maar er is een groot verschil tussen pijn en lijden aan pijn.

Wanneer je met afweer of agressie reageert op pijn, dan ontstaat er lijden. Afweer omzetten in toenadering, in toewijding, daar gaat het om in het boeddhisme. Daar waar de niet-verlichte mens lijdt, voelt de verlichte mens compassie. Pijn kan niet opgeheven worden, maar lijden aan pijn wel. De omgang met pijn is voor boeddhisten daarom altijd een graadmeter geweest voor hun voortgang op het spirituele pad.

De kern van het boeddhisme, de zogenaamde ‘vier edele waarheden’ zijn hiermee in principe samengevat: dat lijden bestaat, dat het een oorzaak heeft, dat het kan worden opgeheven en dat er een weg is naar de opheffing van dat lijden.

De vier edele waarheden van Boeddha:

1. Het lijden bestaat
2. Er is een oorzaak voor het lijden
3. De beëindiging van het lijden
4. Het pad dat leidt tot de opheffing van het lijden

Lijden bestaat

Geboorte is lijden ouderdom is lijden, ziekte is lijden, dood is lijden, verdriet en weeklagen, pijn, smart en wanhoop zijn lijden; gevoegd worden bij het onaangename is lijden, gescheiden worden van het geliefde is lijden, niet krijgen wat men wil, is lijden — kortom, de vijf groepen (die het object zijn) van hechten zijn lijden.

De oorzaak van lijden

Het is de hunkering die wedergeboorte veroorzaakt en welke gepaard gaat met hartstocht en wellust, en welke bevrediging zoekt in dingen, dan weer hier, dan weer daar, namelijk: hunkering naar zintuiglijke geneugten, hunkering naar bestaan, en hunkering naar niet-bestaan.

De beëindiging van het lijden

Het is het volledig doen verwelken en doen ophouden, het opgeven, het laten varen, het loslaten en het verwerpen van deze hunkering.”

Het pad dat leidt naar de opheffing van lijden:

Het is eenvoudigweg het Edel Achtvoudige Pad, namelijk: juist begrip, juiste gedachten, juiste spraak, juist handelen, juiste wijze van levensonderhoud (“er het beste van maken!”), juiste inspanning, juiste indachtigheid, juiste concentratie.

Wat betekent het voor een mens om naar God te gaan? Om tot God te gaan, moet men het grootste lijden hebben doorstaan, de bittere beker tot op de bodem hebben leeggedronken. Alleen deze mens is klaar om voor het aangezicht van God te verschijnen. Niets ter wereld is in staat hem van zijn weg af te brengen. Niets kan hem verleiden. Waarom geeft God de mens een bittere beker te drinken en niet een zoete beker?

Als Hij hem een zoete beker geeft, zal iedereen ervan drinken. Wie hij ook tegenkomt op de weg, zij zullen hem tegenhouden, van zijn beker drinken en weggaan. Maar niemand wil drinken uit de bittere beker. Daarom kan niemand de mens de rijkdom ontnemen die door lijden is verworven. Hij die lijden heeft ondergaan, zegt: "Het is goed voor mij dat ik geleden heb.

Waarom komt het lijden in het leven van de mensen? Om de goederen te verwerven die God voor hen bestemd heeft. Deze gedachte moet diep in de geest van de mens doordringen, dat wanneer hij zich voor een bepaald lijden gesteld ziet, hij niet moet klagen, maar moet zien wat er in ligt.

Het lijden is een scherm waarachter het goede verborgen zit.

Vandaag de dag worden alle mensen aan de volgende test onderworpen. Als ze bij de boekenmuur komen met haar schrikwekkende beeltenissen, trekken ze zich allemaal terug. Er zal een 'arme', eenvoudige persoon zijn die niet veel aan de gevolgen denkt, en hij zal de barrière passeren.

Dan komt de tweede test - het doorstaan van het vuur. De barrière waar men doorheen moet, zal van ijzer zijn. Om het te doorbreken, moet je veel hitte hebben, om het te smelten. Als hij niet besluit er doorheen te gaan, kan hij niet slagen voor zijn examen.

Moeilijkheden in het leven zijn niets anders dan een ijzeren barrière. Ze kunnen alleen door vuur worden gesmolten. Kwellingen komen voor als het resultaat van de strijd tussen het uiterlijke en het innerlijke leven in de mens. Hij die deze strijd doorstaat, zal gered worden. De geredden zullen in Goddelijke vrijheid leven, in dienst van God. In de Schrift wordt gezegd: "Alleen wie rein van hart is, zal God zien." Het aangezicht van God te zien, de liefde te kennen, is het verlangen van de ziel te hebben bereikt. Streef naar die liefde die je de vlucht van engelen zal geven, om door het heelal te reizen, om het te bestuderen.

Ik verlang dat jullie gevoed worden met liefde, dat jullie geboren worden uit water en Geest, dat jullie burgers worden van het Koninkrijk van God.

Christus zegt: "Wie mij liefheeft, zal geliefd worden."

Peter Deunov

Een goed leven impliceert rationaliteit. Een rationeel mens leert van alles en zoekt naar de oorzaak van dingen. Wanneer hij geconfronteerd wordt met tegenstrijdigheden of ongemakken, zoekt hij onmiddellijk naar de oorsprong ervan om ermee om te kunnen gaan. Degenen die de oorzaken van tegenspoed en lijden in hun leven niet begrijpen, zeggen dat de omstandigheden slecht zijn, of dat de maatschappij overal de schuld van is. Dat kan zo zijn, maar het lost de problemen niet op. Als het water onrein is, is het verstandig om het in die toestand niet te gebruiken.

Peter Deunov

Als een mens lijdt, hoort men vaak zeggen: ‘Hij verdient zijn lijden, hij moet zijn karma dragen; als ik hem help, dan grijp ik in zijn karma in.’ – Dat is een dwaasheid. Zijn armoede, zijn ellende is veroorzaakt door zijn vorige leven(s), maar als ik hem help, zal mijn hulp een nieuwe post in zijn leven invoeren. Ik breng hem daardoor vooruit. Het is immers ook dwaas, als men een koopman met 1.000 of 10.000 Mark van de ondergang zou kunnen redden, om te zeggen: ‘Nee, dan zou je balans veranderd worden.’ – Juist dat zou ons moeten aanzetten om de mensen te helpen. Ik help hem, omdat ik weet dat in de karmische samen-hangen niets zonder uitwerking is. Dat zou voor ons een aansporing moeten zijn tot daadwerkelijke actie.

Rudolf Steiner – **GA 99** – Die Theosophie des Rosenkreuzers – Die Technik des Karma – München, 31 mei 1907 (bladzijde 78-79)

Ga het lijden niet uit de weg, maar probeer het te gebruiken, er kracht uit te putten om het sublieme leven in jezelf wakker te maken. De rol van het lijden is juist om kwaliteiten naar boven te halen die onder andere omstandigheden nooit zouden kunnen verschijnen. Als je fysiek of moreel lijdt, prijs de Hemel dan met de gedachte dat je door dit lijden de kans hebt gekregen om een belangrijk werk aan jezelf te doen.

Uiteraard heb ik het niet over bepaalde ondraaglijke vormen van lijden: die vereisen medische hulp. Ik heb het in algemene termen over de problemen en moeilijkheden die zich voordoen in het dagelijks leven. In plaats van te jammeren, te huilen of te schelden op God, is het beter om al deze ongemakken aan te grijpen om aan het werk te gaan en jezelf te ontwikkelen.

En als je lijdt, concentreer je dan vooral niet op dat lijden zelf, maar werk eraan om alles in jezelf te harmoniseren, om jezelf te versterken. Wanneer dit werk voltooid is, zal je leed verdwijnen, omdat je erin geslaagd zult zijn het probleem op te lossen dat de Hemel je had gegeven.

Omraam Mikhaël Aïvanhov